

De toekomst zal het leren

Visie Dierenbescherming op de toekomst van de pluimveehouderij

27 mei 2015

Frank Dales

Algemeen directeur / bestuurder

Dierenbescherming

- Opgericht in 1864
- 160.000 leden en donateurs
- Per 1 januari 2015 één organisatie (gefuseerd met de 20 regio's)
- 41 erkende en gelieerde asielen, 29 dierenambulances en 16 hondenscholen
- 350 medewerkers en 30.000 vrijwilligers

Missie: dierennoodhulp en opkomen voor de belangen en het welzijn van alle dieren

Ontwikkelingen veehouderij

- Intensivering en schaalvergroting
- Niet / onvoldoende aan welzijn gedacht
- Gevolg: ernstige welzijnstekorten
- Belangrijkste belemmeringen:
 - extreem kostprijs gedreven
 - concurrentie op wereldmarkt
 - attitude sector (bedrijfsblindheid)
 - weinig innovatieruimte
 - belemmerende regelgeving
 - weinig keus consument

Ontwikkelingen wereldwijd

850 miljoen vleeskuikenplaatsen: verbouwing stal

150 miljoen vleeskuikenplaatsen: nieuwbouw

totaal 1 miljard vleeskuikenplaatsen per jaar

- Tendens: vleeskuikens steeds meer in kooien zonder strooisel (N.B. in EU verplicht)

Wat willen we exporteren?

OF *Janssen Poultry Equipment - Bromaxx*

Vencomatic - Patio

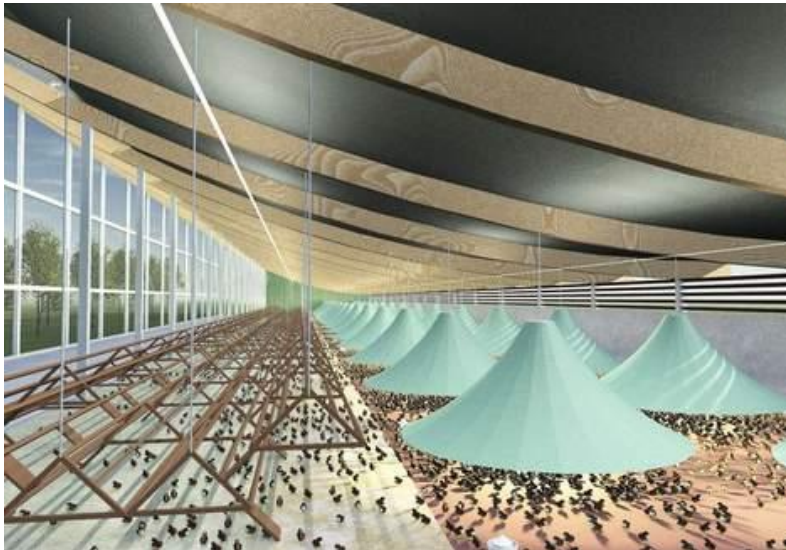

OF

OF TOCH MAAR BETER.....

Leren van heden en verleden

Problemen en excessen intensieve veehouderij, de thema's:

- Fokkerij gericht op productie
 - vleeskuikens: kwetsbare dieren, voetzoollaesies, pootproblemen
 - vleeskuikenouderdieren: chronische honger
- Huisvesting en verzorging
 - ruimtegebrek, verveling, beschadigend gedrag, geen daglicht
- Ingrepen: symptoombestrijding
- Diergezondheid en antibioticagebruik
- Besmettelijke dierziekten:
 - massale ruiming
 - bedreiging vrije uitloop?

Negatief oordeel samenleving

- 'Plofkip' gekozen als het woord van 2012
- Kritiek op welzijn dieren
- Weerstand tegen megastallen
- Antibioticagebruik en ESBL's ter discussie
- Dierziekten en massale ruiming

Antwoord van bedrijfsleven: (Commissie van Doorn, 'Kip van Morgen')

Voldoende?

Boer versus burger / consument¹

de dieren eten en ze groeien; ze zijn dus gezond en hebben een goed welzijn

Zouden die dieren het hier wel naar hun zin hebben? Het hok is zo vol en kaal, het stinkt en ik zie kreupele dieren

boer

Kritiek weggeduwd, voorlopers aangevallen
Burgers: geen kennis en emotioneel (?)

burger

Consumenten: willen wel, kopen niet altijd bewust,
willen niet alle details weten: slapende reus

Uitgangspunten huisvesting landbouwhuisdieren

- Soortegien gedrag uitgangspunt voor huisvesting en verzorging landbouwhuisdieren
- Huisvesting aanpassen aan dier en niet andersom
- Voldoende zorg en vakbekwaamheid veehouder
- Op korte termijn: substantiële aanpassingen aan bestaande, intensieve systemen
- Bij nieuw- en verbouw: vanaf scratch op basis van gedrag en behoeften van dieren herontwerpen van stallen

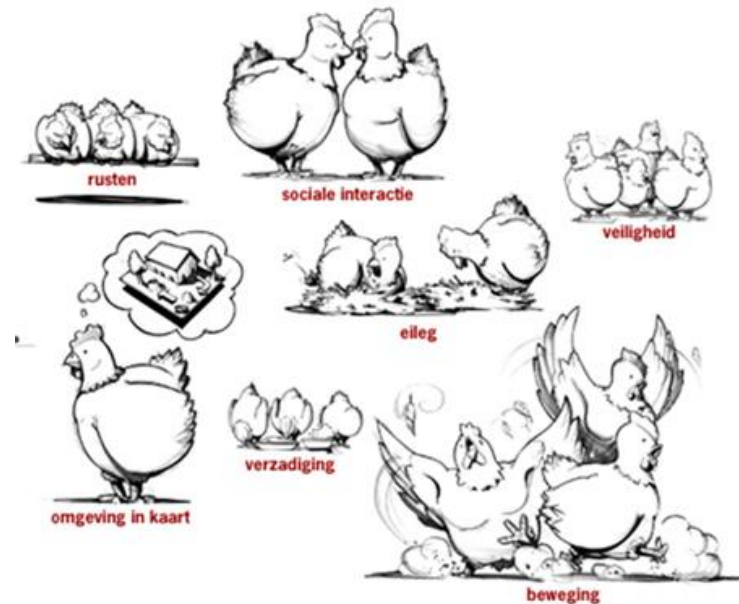
DIERGERICHT ONTWERPEN UITGANGSPUNT BIJ NIEUW- EN VERBOUW

Diergericht ontwerpen

Uitgangspunt: Programma van eisen van het dier: soorteigen gedrag en behoeften kippen (Houden van Hennen, Pluimvee met Smaak)

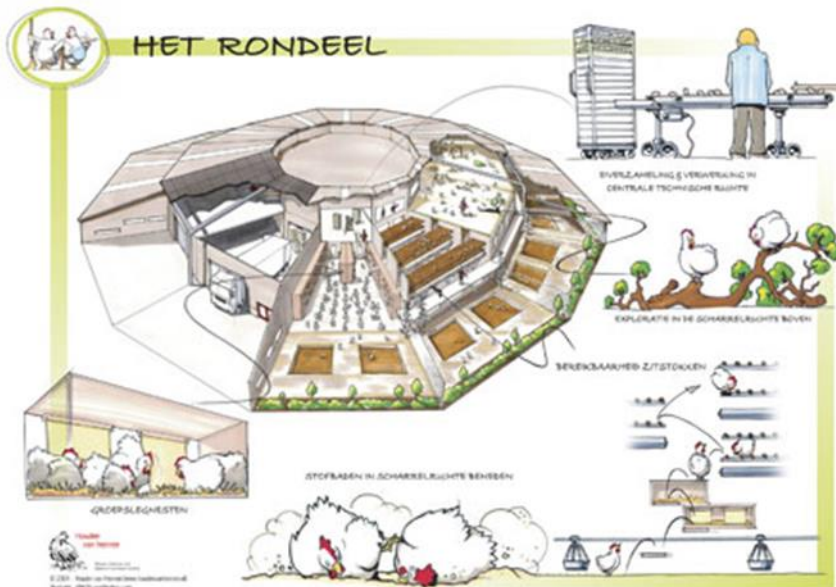
Aandachtspunten:

- Inrichting stal (functiegebieden)
- Afleidingsmateriaal, omgevingsverrijking
- Management
- Daglicht in stal
- (Vrije) uitloop: frisse lucht en dag/zonlicht

Voorbeelden

Wageningen UR heeft al voor diverse dieren integraal duurzaam w.o. diergericht ontworpen. Bekendste voorbeeld Rondeel stal voor legkippen. Maar ook: Windstreek voor vleeskuikens.

Rollen en verantwoordelijkheden van alle partijen

- Maatschappelijke organisaties
- Sector
- Overheid
- Retail

Rol Dierenbescherming

Jarenlang steunde de Dierenbescherming diervriendelijker producten als scharrel en biologisch in communicatie.

Januari 2007 samen met bedrijfsleven en supermarkten gestart met proef Beter Leven keurmerk op Volwaard kip.

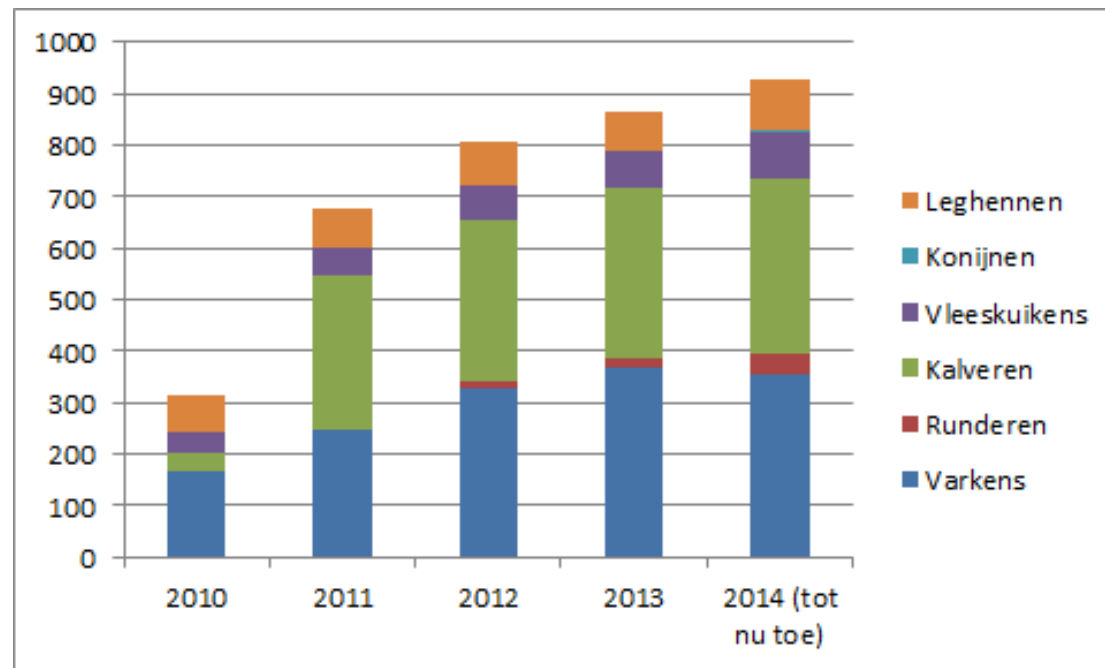
Vanaf 2008 uitbreiding dieren en producten met Beter Leven kenmerk

Beter Leven succesvol

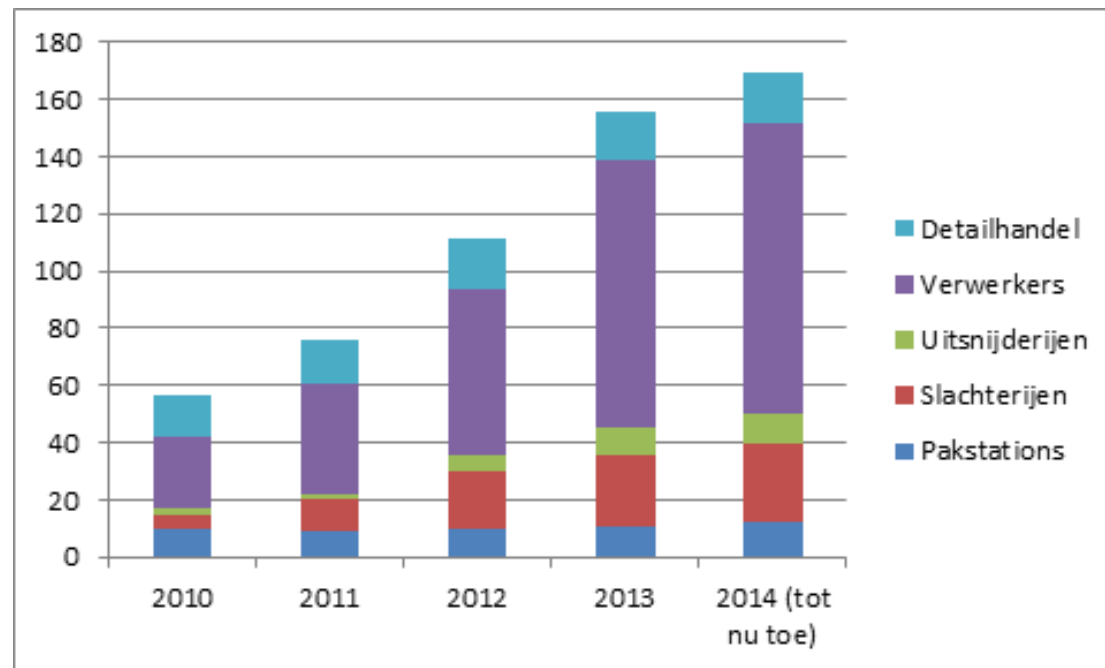
- Sinds 2007: 50 miljoen dieren een beter leven gegeven (biologisch niet inbegrepen)
- Inmiddels doen er 1032 veehouders, 62 verwerkers en 18 detailhandelaren mee aan Beter Leven kenmerk

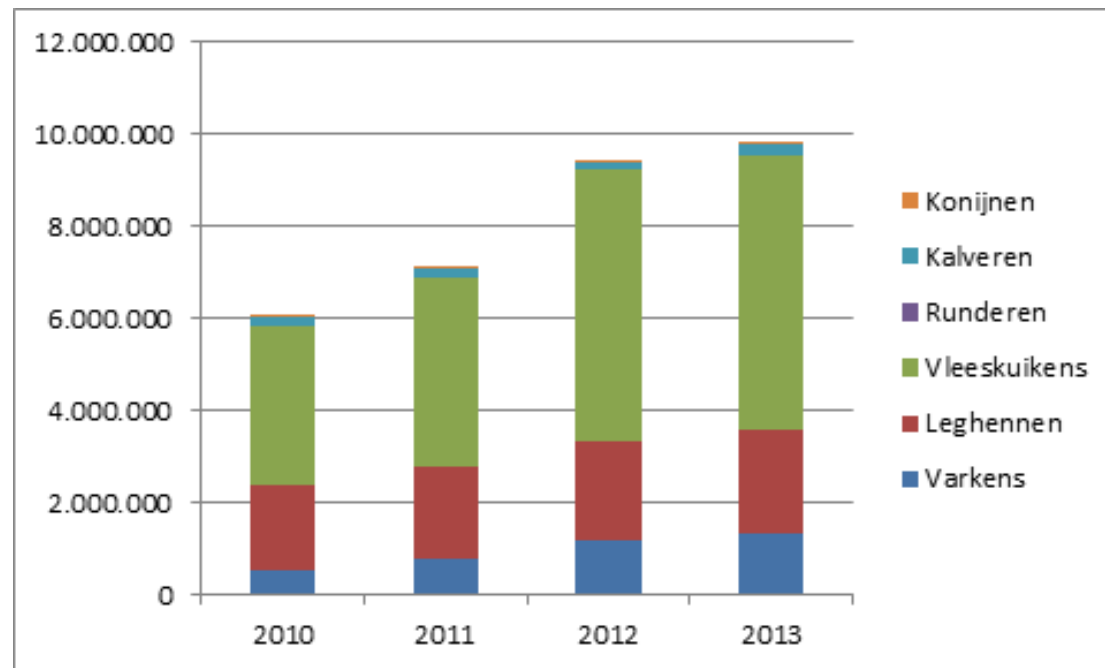
Aantal primaire bedrijven

Aantal deelnemers

Aantal dieren met een beter leven

2007:
t/m 2014:

500.000 vleeskuikens
50 miljoen dieren met een beter leven

Omzet BLk 2013 (+ 14%)

De duurzame omzet in Nederland (x 1 miljoen euro)

	2011	2012	2013
ASC	0,00	3,10	19,40
Beter leven	311,70	417,00	474,60
Biologisch	817,20	933,60	981,60
Fairtrade / Max Havelaar	192,30	256,40	290,70
Label Rouge	1,20	0,10	2,60
Milieukeur	26,20	41,70	37,30
MSC	134,10	150,50	167,00
Rainforest Alliance	99,90	113,50	126,60
Scharrelvlees	0,50	0,70	2,30
UTZ Certified	331,60	416,50	488,40
Vrije uitloop	2,00	4,10	5,30
Totaal	1.916,70	2.337,20	2.595,80

Reacties bedrijfsleven

- Vroeger durfden bedrijven nauwelijks marketing met dierenwelzijn uit vrees voor radicale dierenrechtenorganisaties.
- Nu concurrentie op Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en aanbod diervriendelijker producten.

Aantal supermarkten (o.a. AH, Plus, vanaf sept. ook Jumbo) heeft basis segment varkensvlees vervangen door Beter Leven 1 ster.

Aandeel kip met het Beter Leven keurmerk in supermarkten: 10% (aandeel AH hierin 75%).

Steeds meer verwerkte producten met Beter Leven keurmerk

Toekomst

Verkenning samenwerking met Stichting Natuur & Milieu, integrale verduurzaming:

- » Toevoegen milieu aan bestaande Beter Leven kip en varken
- » Opzetten Beter Leven zuivel schema

- Verdere groei Beter Leven keurmerk in samenwerking met bedrijven en supermarkten
- Voorlichting consumenten: Beter Leven week (week 43)
- Internationale afstemming criteria binnen Eurogroup for Animals

Rol pluimveesector

- Omslag maken van kostprijs gedreven naar kwaliteit gedreven:
be good and show it!
- Afstand nemen van rotte appels en achterblijvers in de sector
- Voorlopers steunen en koesteren
- Neem burgers en consumenten serieus
- Ga voor integrale verduurzaming en diergericht ontwerpen
- Internationale samenwerking gericht op belangrijkste exportmarkten
- Nederland als exportmarkt van kennis en innovatie en niet van bulk

nieuws

Wiesenhof wil helemaal over op welzijnskuikens

PLUIMVEEHOUDERIJ

Rechterfeld - De leidende Duitse pluimveeslachter PHW-Gruppe (Wiesenhof) stelt zich ten doel dat alle contract-leveranciers overschakelen op de productie onder zijn in 2013 geïntroduceerde welzijnslabel Privathof.

Momenteel werken slechts vijftig van de rond duizend leveranciersbedrijven voor deze formule op basis waarvan de kuikens langer groeien, terwijl in de stallen zitstokken, stroballen, pikstenen en een wintertuin zijn aangebracht. De kuikens zijn rond de 40 procent duurder dan gangbare kuikens. Het aandeel van Privathof in de afzet van het bedrijf varieert tussen de 2 en 5 procent.

"Wij zien Privathof als toekomstmodel en zijn er principieel toe bereid al onze leveranciersbedrijven over te laten schakelen. Voorwaarde voor de integrale overschakeling blijft wel dat de supermarkten en de consumenten bereid zijn mee te werken door voor het label te kiezen", zegt concernchef Peter Wesjohann.

PHW-Gruppe boekte vorig jaar (2013/14) een omzet van €2,26 miljard, €50 miljoen meer dan in het voorafgaande jaar.

door **WIM VERSEPUT** 18 mei 2015

Welzijn pluimveehouder

- Werkplezier pluimveehouder¹

	Beter Leven	Gangbaar
Ik blijf komende 3 jaar produceren voor BLk	6,2	2,0
Produceren voor BLk is leuk	6,8	4,6
Produceren voor BLk is beter voor diergezondheid	6,4	3,6
Produceren voor BLk beter voor dierenwelzijn	6,4	4,0
BLk zorgt voor minder antibioticagebruik	6,7	3,7
BLk zorgt voor meer inkomsten	3,0	1,7
Door produceren voor BLk heb ik meer stress	1,8	2,4

Schaal 1 tot 7: 1 = geheel oneens / zeer onwaarschijnlijk en 7 = geheel eens / zeer waarschijnlijk

¹ Pluimveehouderij 43^e jaargang – 8 februari 2013

Rol overheid

- Stel een meerjarig integraal voedselbeleid op (zie rapport WRR)
- Belemmeringen (regelgeving) wegnemen
- Betere handhaving
- Onderzoek en implementatie daarvan in praktijk (zoals diergericht ontwerpen, vb. Rondeel)
- Onderzoek naar dierenwelzijn uitbreiden, los van Topsector Agri&Food
- Meer ruimte geven voor onderlinge afspraken voor verduurzaming (voorbeeld uitspraak ACM over Kip van Morgen)
- Stimuleren en faciliteren
- Dierenwelzijnsclaims laten beoordelen door EFSA (naar voorbeeld van gezondheidsclaims)
- Meer duurzaamheid in onderwijs en voorlichting consument

Rol supermarkten en fabrikanten

- Basisniveau dierlijke producten verhogen
(voorbeelden: scharrelei, Kip van Morgen, MSC vis)
- Stoppen met kiloknallen
- Vergroten aanbod en zichtbaarheid producten met keurmerken
(waaronder Beter Leven keurmerk)

Toekomstbestendige pluimveesector

- Integraal duurzaam en diergerichte stallen bij nieuw- en verbouw
- Erfbetreders: adviseurs op gebied van verduurzaming
- Regionale samenwerking (Noord-West Europa)
- Vlees geen stuntmiddel
- Korte, transparante ketens
- Niet intensiveren maar optimaliseren

Consumptie dierlijke eiwitten: minder en beter

Uitdaging pluimveesector

Ontwerp een toekomstvisie op integrale verduurzaming gehele sector:

- Concrete doelen over 10 jaar
- Concreet uitvoeringsplan
- Transparantie
- Jaarlijkse evaluatie en verantwoording

(voorbeelden: Duurzame Zuivelketen, Recept Duurzaam Varkensvlees, Sustainable Living Plan Unilever)

Bedankt voor uw aandacht